

19de vergadering

Dinsdag 25 februari 1997

Aanvang 10.00 uur

Voorzitter: Tjeenk Willink

Tegenwoordig zijn 70 leden, te weten:

Baarda, Batenburg, De Beer, Van den Berg, Bierman, De Boer, Braks, Van den Broek-Laman Trip, Cohen, Dees, Van Dijk, Van Eekelen, Eversdijk, Gelderblom-Lankhout, Van Gennip, Ginjaar, Glastra van Loon, Glasz, Van Graafeiland, Grewel, Grol-Overling, De Haze Winkelman, Heijmans, Heijne Makkreel, Hendriks, Hessing, Van Heukelum, Hilarides, Hirsch Ballin, Hofstede, Holdijk, Jaarsma, De Jager, Jurgens, Ketting, J. van Leeuwen, L.M. van Leeuwen, Linthorst, Lodewijks, Loudon, Luijten, Luimstra-Albeda, Lycklama à Nijeholt, Michiels van Kessenich-Hoogendam, Pitstra, Le Poole, Postma, Rensema, Rongen, Roscam Abbing-Bos, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Schuyer, Staal, Steenkamp, Stevens, Stoffelen, Talsma, Tjeenk Willink, Tuinstra, Varekamp, Ter Veld, Veling, Verbeek, Vrisekoop, Wiegel, De Wit, Wöltgens, Van de Zandschulp en Zwerver,

en de heren Ritzen, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, en De Grave, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Werner, Pit en Boorsma, wegens bezigheden elders.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst, die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het eind van deze editie.)

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat het beraad in de vaste commissies, belast met zaken het Uitvoerend Comité Schengen rakend omtrent het Koninkrijk bindend ontwerpbesluit, meegedeeld per brief van 14 februari jongstleden (19326, nr. 158), tot het voorstel leidt, met dit ontwerpbesluit in te stemmen.

Ik stel aan de Kamer voor, dit voorstel te volgen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: De betrokken bewindspersonen zal ik hieromtrent inlichten.

Aangezien voor de verdragen en de voorgenomen rechtshandeling die ter stilzwijgende goedkeuring zijn voorgelegd en gedrukt onder de nummers 25166, 25192 en 25196 de termijn is verstreken, stel ik vast, dat voor wat deze Kamer betreft aan uitdrukkelijke goedkeuring van deze verdragen en de voorgenomen rechtshandeling geen behoefte bestaat.

Aan de orde is de behandeling van **de volgende voorstellen van de commissie voor de Verzoekschriften**:

- adres van de besloten vennootschap P.H. te A., met betrekking tot het handelen van de belastingdienst (Gedrukt stuk Eerste Kamer, 1996-1997, nr. XIII);
- adres van Baker Hughes Inc. te Houston (Texas, Verenigde Staten), met betrekking tot dividendbelasting (Gedrukt stuk Eerste Kamer, 1996-1997, nr. XIV);
- adres van H.S. te W., met betrekking tot kwijtschelding van belastingaanslagen (Gedrukt stuk Eerste Kamer, 1996-1997, nr. XV);
- adres van K.D. te B., met betrekking tot kwijtschelding van een belasting-schuld (Gedrukt stuk Eerste Kamer, 1996-1997, nr. XVI);
- adres van C.V. te G., met betrekking tot kwijtschelding van belastingaanslagen (Gedrukt stuk Eerste Kamer, 1996-1997, nr. XVII);
- adres van J.E. te V., met betrekking tot kwijtschelding van een belastingaanslag (Gedrukt stuk Eerste Kamer, 1996-1997, nr. XVIII);
- adres van H. Holdijk te Duiven, met betrekking tot kwijtschelding van een belastingaanslag (Gedrukt stuk Eerste Kamer, 1996-1997, nr. XIX);
- adres van M. Groothedde te Zutphen, met betrekking tot kwijtschelding van een belasting-schuld (Gedrukt stuk Eerste Kamer, 1996-1997, nr. XX);
- adres van C. Hernandez Marques de Almeida te Amsterdam, met betrekking tot kwijtschelding van een belastingaanslag (Gedrukt stuk Eerste Kamer, 1996-1997, nr. XXI).

De **voorzitter**: Ik stel voor, conform de voorstellen van de commissie voor de Verzoekschriften te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Enige regels ter uitvoering van een aantal EG-verordeningen op het gebied van de mededinging (Wet uitvoering EG-mededingingsverordeningen) (24617).**

Dit wetsvoorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van de wetsvoorstellen:
- **Bepalingen in verband met de aanpassing van de uitvoeringsorganisatie sociale verzekeringen per 1 januari 1996 (24789);**
- **Wijziging van de uitvoeringsorganisatie sociale verzekeringen (Organisatiewet sociale verzekeringen 1997) (24877);**
- **voering van de Organisatiewet sociale verzekeringen 1997 (Invoeringswet Organisatiewet sociale verzekeringen 1997) (25047).**

De beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Van Leeuwen** (CDA): Mijnheer de voorzitter! Het eerste treffen met deze staatssecretaris vindt plaats op een moment dat hij zich reeds "ingeburgerd" heeft getoond in de turbulente wereld van de sociale zekerheid, zo vol voetangels en klemmen. Dat op zich is een grotere gelukwens waard dan louter de benoeming tot staatssecretaris. Bij deze!

De CDA-fractie hoopt van harte dat de staatssecretaris in dit huis de stijl van discussiëren, aan de overzijde van het Binnenhof getoond, zal voortzetten, waardoor het ook voor de oppositie mogelijk is, een goede en open dialoog met deze staatssecretaris te voeren. Dat zal ook bij het aan de orde zijnde wetsvoorstel hard nodig zijn. Wel hoop ik, dat wij gezamenlijk aan het dreigende gevaar dat – naar de woorden van Huizinga – onze geest in de voetangels der woorden valt, kunnen ontkomen.

Mijnheer de voorzitter! De uitwisseling van standpunten in twee termijnen heeft de CDA-fractie nog

niet van het nut en de noodzaak van dit wetsvoorstel op dit moment, gemeten naar de maatstaven van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid, overtuigd. Om de staatssecretaris alle gelegenheid te geven ons met nadere informatie en toezeggingen alsnog te overtuigen, zal de CDA-fractie haar argumenten nog eens zo helder mogelijk trachten neer te zetten.

Een- en andermaal is onzerzijds voor uitstel van invoering gepleit op grond van de onduidelijkheid over het toekomstperspectief, bijvoorbeeld over de relatie opdrachtgever/opdrachtnemer, de sectorraden, het SWI-traject, de bestuurlijke complicaties, de scheiding tussen publiek en privaat en in algemene zin de introductie van marktwerking en concurrentie. In feite gaat het dus over alle kernelementen. Ook de ervaring met de invoering van de nOSV van 1995 is er ter lering. De ontvlechting kwam pas, in strijd met de wet, een jaar later tot stand.

De CDA-fractie stond en staat in de kritiek op het ontbreken van duidelijkheid over de beoogde eindsituatie bepaald niet alleen. Gerenommeerde instellingen en veldpartijen ondersteunen deze kritiek. Aan een op zichzelf verloren zaak wil de CDA-fractie nu niet veel tijd meer spenderen. Dat is zinloos. Alleen ter wille van de zuivere geschiedschrijving, die later nog eens van pas kan komen, maak ik nog de navolgende opmerkingen.

De door de staatssecretaris gegeven argumentatie tegen uitstel van invoering in zijn brief van 10 februari jongstleden snijdt geen hout. De mogelijkheid van een verlengingsvoorstel is door de CDA-fractie op een dusdanig tijdstip aangekaart dat dit nog wel een reëel gegeven kon zijn. Tegen de achtergrond van het geschetste ontbrekende toekomstperspectief en de wetenschap dat de nOSV de verwezenlijking van belangrijke doeleinden zoals de integrale gevalshandeling, de onafhankelijke claimbeoordeling – en dus het op afstand zetten van de besturen – alsook, zij het in een later stadium, de ontvlechtingsoperatie reeds had mogelijk gemaakt, ging het dus in feite alleen nog om de omvorming van het TICA. Uitstel had, ook reeds ter wille van de voor implementatie noodzakelijke tijd, voor de hand gelegen. De grote vraag is nu: hoe

kan in het voortgaande proces nog zo worden ingegrepen dat geen onomkeerbare situatie ontstaat?

Voorafgaand aan onze meer specifieke vragen willen wij eerst in algemene zin op de gang van zaken ingaan. Reeds in de brief van de voormalige staatssecretaris van 30 mei 1995 wordt gesteld dat het kabinet ervan uitgaat dat ook in de toekomstige uitvoeringsorganisatie vooralsnog uitsluitend de huidige uitvoeringsinstellingen, inclusief het USZO, worden gecontracteerd. Op het USZO kom ik nog terug. Vanaf dat moment wordt ook inhoud gegeven aan het scheppen van gunstige voorwaarden voor de implementatie van de toekomstige uitvoeringsorganisatie.

De holdingconstructie kwam hierdoor op tafel en zo ontstond een worsteling – die was in ieder geval duidelijk herkenbaar – om te bewerkstelligen dat de uitvoeringsinstellingen binnen of buiten de holding zelfstandig en ongebonden zouden kunnen blijven opereren. Ook werd van meet af aan onomwonden aangegeven dat het holdingconcept het eenloketmodel niet in de weg zou mogen staan. Het is echter opvallend dat ook van meet af aan door het kabinet is erkend dat hier een bron van grote spanning kan liggen. Voor alle duidelijkheid citeer ik nu uit stuk nr. 24.215, nr. 1.

"Nader zal moeten worden gezien hoe de procesgerichte samenwerking tussen uitvoeringsinstellingen, gemeente en arbeidsvoorzieningsorganisatie achter één loket zich verhoudt tot de concurrentie tussen uitvoeringsinstellingen onderling. Het belang van de instellingen om zich in relatie tot elkaar te profileren kan leiden tot spanningen achter het loket, hetgeen de procesgerichte samenwerking kan frustreren. Nader zal moeten worden gezien of en in welke mate dit het geval is."

Dit geldt overigens ook los van de holdingconstructie.

Het antwoord op deze problematiek heeft de CDA-fractie node gemist, ook in het concepteindadvies van de regiegroep SWI. Dit alles kan samenhangen met de behoefte van het kabinet en enkele uitvoerders om over de invulling van marktwerking en concurrentie zo schimmig mogelijk te blijven. Ik noem ook hiervan enkele staaltjes.

Op 25 september 1995 laat de voormalige staatssecretaris per brief weten dat in de huidige situatie nog